

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा-अक्टूबर, २०१९

कक्षा - आचार्य-२ (SEM-३)	प्रश्नपत्रम् — ४	गुणाः - ७०
विषयः - नव्यन्यायः	(C.C- 5.3.9)	
दिनाङ्कः - १२/१०/२०१९	सन्दर्भग्रन्थः- शक्तिवादः	समयः- ३ तः ६

(विभाग:-1)

प्र-1 एकः प्रश्नः समाधेयः ।

05

1. पदवृत्तेः विभागपुरस्सरं उद्देशभागो वर्ण्यताम् ।
2. यथाग्रन्थं पदार्थसामान्यलक्षणं प्रतिपाद्यताम् ।

प्र-2 एकः प्रश्नः समाधेयः ।

10

1. 'सङ्केतो लक्षणा चार्थे पदवृत्तिः' विशदयत ।
2. सोदाहरणं परिभाषालक्षणं व्याख्यात ।

(विभाग:-2)

प्र-3 एकः प्रश्नः समाधेयः ।

05

1. यथाग्रन्थं तात्पर्यज्ञानविचारः क्रियताम् ।
2. ईश्वरसङ्केतस्य शक्तित्वे अनुपपत्तिम् उपपादयत ।

प्र-4 एकः प्रश्नः समाधेयः ।

10

1. "पदज्ञाने पदानां शक्तिः न तु पदार्थे" व्याख्यात ।
2. यथाग्रन्थं मीमांसकमतं प्रतिपाद्यताम् ।

(विभाग:-3)

प्र-5 एकः प्रश्नः समाधेयः ।

05

1. क्रोडपत्रे वृत्तित्वानुगमादिविचारः क्रियताम् ।
2. घटादिपदस्य "पदार्थताऽवच्छेदकीभूतघटत्वादिविशिष्ट एव शक्तिर्न तु तदुपलक्षिते" व्याख्यात ।

प्र-6 एकः प्रश्नः समाधेयः ।

10

1. "जात्याकृतिविशिष्टः पदार्थः" व्याख्यात ।
2. यथाग्रन्थं पदार्थसंसर्गस्य वाच्यतां विशदयत ।

(विभाग:-4)

प्र-7 एक: प्रश्न: समाधेयः ।

05

1. सोदाहरणं वाच्यवाचकभावं प्रतिपादयत ।
2. केन रूपेण शक्तिधीहेतुता ? व्याख्यात ।

प्र-8 एक: प्रश्न: समाधेयः ।

10

1. संक्षिप्य सामान्यकाण्डस्य विवरणं कुरुत ।
2. निर्विकल्पकत्वञ्च तदंशे सामान्यतो निष्प्रकारकत्वं व्याख्यात ।

प्र-9 दश प्रश्नाः समाधेयाः ।

10

1. का नाम वृत्तिः ?
2. कः धात्वर्थः ?
3. आधुनिकशक्त्या पदार्थबोधकं पदं किमुच्यते ?
4. का नाम लक्षणा ?
5. को नाम डित्थः ?
6. अन्विताभिधानवादिनः के ?
7. मञ्चाः क्रोशान्तीत्यादौ का लक्षणा ?
8. वृत्तिशब्देन कः अर्थो लभ्यते ?
9. नामकरणं कदा कर्तव्यम् ?
10. संसर्गांशे के शक्तिमङ्गीकुर्वन्ति ?
11. तात्पर्यशक्तित्ववादिनः के ?
12. घटादिपदस्य कुत्र शक्तिः ?
13. ग्रन्थे कति काण्डाः सन्ति ?
14. शक्तिपक्षे नैयायिकानां किमभिप्रायः ?
15. ग्रन्थकारः कः ?

उत्तराणि

1. शक्तिलक्षणान्यतरसम्बन्धरूपा ।
2. वाच्यवाचकादिपदं ईश्वरेच्छाया बोधजनकत्वेन या विषयता सैव धात्वर्थः ।
3. पारिभाषिकम् ।
4. लक्षणा शक्यसम्बन्धस्तात्पर्यानुपपत्तिः ।
5. श्यामरूपो युवा विद्वान् बलवान् धार्मिकप्रियः । सर्वशास्त्रप्रवक्ता च डित्थ इत्यभिधीयते ।
6. मीमांसकाः ।
7. अजहल्लक्षणा ।
8. पदप्रतिपाद्यार्थो प्राप्यते ।
9. द्वादशे अहनि पिता नाम कुर्यात् ।
10. प्राभाकराः ।
11. कुमारिलभाट्टाः ।
12. पदार्थतावच्छेदकीभूतघटत्वादिविशिष्य एव शक्तिर्न तु घटत्वोपलक्षिते ।
13. ग्रन्थे कति काण्डाः सन्ति ? त्रयः 1, सामान्य 2, विशेष 3, परिशिष्ट ।
14. जात्याकृतिविशष्टव्यक्तौ शक्तिः ।
15. गदाधरभट्टाचार्यः ।